

Audiència. “L’oració és bona, i les seves obres són belles”

Us oferim la intervenció de Benet XVI durant l’audiència general d’aquest dimecres, 21 de novembre 2007, dedicada a presentar la figura del bisbe Afraates el «Savi», «un dels personatges més importants i, al mateix temps, més enigmàtics del cristianisme siríà del segle IV».

24/11/2007

En el nostre viatge pel món dels pares de l'Església, avui voldria guiar-vos cap a una part poc coneguda d'aquest univers de la fe, és a dir, als territoris en què van néixer les Esglésies de llengua semítica, que encara no estaven influïdes pel pensament grec. Aquestes Esglésies es van desenvolupar al llarg del segle IV a l'Orient Mitjà, des de Terra Santa fins al Líban i Mesopotàmia.

Durant aquell segle, que fou un període de formació a nivell eclesial i literari, en aquestes comunitats es va manifestar el fenomen ascètic-monàstic amb característiques autòctones, les quals no van experimentar la influència del monaquisme egipci. D'aquesta manera, les comunitats sirianes del segle IV van ser una representació del món semític del qual va sortir la Bíblia, i foren l'expressió d'un cristianisme amb una formulació

teològica que encara no havia entrat en contacte amb corrents culturals diferents, sinó que vivia de formes de pensament pròpies. Van ser Esglésies en què l'ascetisme en diverses formes eremítiques (eremites al desert, en les coves, reclosos i estilites) i el monaquisme en formes de vida comunitària van exercir un paper d'importància vital per al desenvolupament del pensament teològic i espiritual.

Voldria presentar aquest món a través de la gran figura d'Afraates, conegut també amb el sobrenom de «Savi», un dels personatges més importants i, al mateix temps, més enigmàtics del cristianisme siríà del segle IV.

Oriünd de la regió de Nínive-Mossul, actualment Iraq, va viure a la primera meitat del segle IV. Tenim poques notícies sobre la seva vida; tanmateix, va mantenir relacions

estretes amb els ambients ascètic-monàstics de l'Església siriana, sobre la qual ens va transmetre algunes notícies en la seva obra i a la qual va dedicar part de la seva reflexió.

Segons algunes fonts, va dirigir, fins i tot, un monestir i, finalment, va ser consagrat bisbe. Va escriure vint-i-tres discursos, coneguts amb el nom d'«Exposicions» o «Demostracions», en què va tractar diversos temes de la vida cristiana, com la fe, l'amor, el dejuni, la humilitat, l'oració, la mateixa vida ascètica i també la relació entre el judaisme i el cristianisme, entre l'Antic i el Nou Testament. Escrivia amb un estil senzill, amb frases breus i amb paral·lelismes de vegades contrastants; no obstant això, va aconseguir fer una reflexió coherent, amb un desenvolupament ben articulat dels diversos arguments que va afrontar.

Afraates procedia d'una comunitat eclesial que es trobava a la frontera entre el judaisme i el cristianisme. Era una comunitat molt unida a l'Església mare de Jerusalem, i els seus bisbes eren escollits tradicionalment entre els anomenats «familiars» de Jaume, el «germà del Senyor» (Cf. Marc 6, 3), és a dir, eren persones amb vincles de sang i de fe amb l'Església jerosolimitana. La llengua d'Afraates era el sirià, per tant, es tractava d'una llengua semítica com l'hebraic de l'Antic Testament i l'aramaic parlat pel mateix Jesús. La comunitat eclesial en què va viure Afraates era una comunitat que procurava romandre fidel a la tradició judeocristiana, de la qual se sentia filla. Per això, mantenia una relació estreta amb el món jueu i amb els seus llibres sagrats. Afraates es definia significativament a ell mateix com a «deixeble de la Sagrada Escripura» de l'Antic i del Nou Testament

(«Exposició» 22, 26), que considerava com a única font d'inspiració, acudint a ella tant sovint fins al punt de convertir-la en el centre de la seva reflexió.

Els arguments que Afraates va desenvolupar en les seves «Exposicions» són variats. Fidel a la tradició siriana, va presentar sovint la salvació duta a terme per Crist com una curació i, consegüentment, a Crist com un metge. En canvi, considera el pecat com una ferida, que només es pot curar per la penitència: «Un home que ha estat ferit en batalla -deia Afraates-, no s'avergonyeix de posar-se a les mans d'un metge savi (...); de la mateixa manera, qui ha estat ferit per Satanàs no ha d'avergonyir-se de reconèixer la seva culpa i allunyar-se'n, demanant el remei de la penitència» («Exposició» 7, 3).

Un altre aspecte important de l'obra d'Afraates és l'ensenyament sobre l'oració i, especialment, sobre Crist com a mestre d'oració. El cristià resa seguint l'ensenyança de Jesús i el seu exemple pregant: «El nostre Salvador ha ensenyat a resar dient: “Prega en el secret a Qui està amagat, però ho veu tot”; i també: “entra a la teva cambra, tanca la porta i prega el teu Pare que és en el secret; i el teu Pare, que veu en el secret, t'ho recompensarà” (Mateu 6, 6) (...). El que el nostre Salvador vol mostrar és que Déu coneix els desitjos i els pensaments del cor» («Exposició» 4, 10).

Per Afraates, la vida cristiana se centra en la imitació de Crist, a prendre el seu jou i a seguir-lo pel camí de l'Evangeli. Una de les virtuts més necessària per al deixeble de Crist és la humilitat. No és un aspecte secundari de la vida espiritual del cristià: la naturalesa de l'home és

humil, i Déu l'eleva a la mateixa glòria. La humilitat -va observar Afraates- no és un valor negatiu: «Si l'arrel de l'home està plantada a la terra, els fruits pugen davant el Senyor de la grandesa» («Exposició» 9, 14). Essent humil, fins i tot en la realitat terrenal en què viu, el cristià pot relacionar-se amb el Senyor: «L'humil és humil, però el seu cor s'eleva a altures excelses. Els ulls del seu rostre observen la terra i els ulls de la seva ment l'altura excelsa» («Exposició» 9, 2).

La visió de l'home i de la realitat corporal que tenia Afraates és molt positiva: el cos humà, seguint l'exemple de Crist humil, està cridat a la bellesa, a l'alegria i a la llum: «Déu s'acosta a l'home que estima, i és just d'estimar la humilitat i romandre en la condició d'humilitat. Els humils són senzills, pacients, estimats, íntegres, rectes, experts en el bé, prudents, serens, savis,

tranquils, pacífics, misericordiosos, disposats a convertir-se, benèvolos, profunds, ponderats, bells i desitjables» («Exposició» 9, 14).

En Afraates la vida cristiana es presenta sovint amb una clara dimensió ascètica i espiritual: la fe és la base, el fonament; transforma l'home en un temple on habita Crist mateix. Així doncs, la fe fa possible una caritat sincera, que s'expressa en l'amor a Déu i al proïsme. Un altre aspecte important en Afraates és el dejuni, el qual interpretava en sentit ampli. Parlava del dejuni de l'aliment com una pràctica necessària per ser caritatiu i verge, del dejuni constituït per la continència de cara a la santedat, del dejuni de les paraules vanes o detestables, del dejuni de la còlera, del dejuni de la propietat dels béns de cara al ministeri, i del dejuni de la son per dedicar-se a l'oració.

Estimats germans i germanes,
tornem un vegada més -per
concloure- a l'ensenyament
d'Afraates sobre l'oració. Segons
aquest antic «Savi», l'oració es
realitza quan Crist habita en el cor
del cristià, i el convida a un
compromís coherent de caritat amb
el proïsme. Efectivament, va
escriure: «Consola els afligits, visita
els malalts, sigues sol·lícit amb els
pobres: aquesta és l'oració. L'oració
és bona, i les seves obres són belles.
L'oració és acceptada quan consola el
proïsme. L'oració és escoltada quan
en ella es troba també el perdó de les
ofenses. L'oració és forta quan
sobreïx de la força de Déu»
(«Exposició» 4, 14-16).

Amb aquestes paraules, Afraates ens
convida a una oració que esdevé vida
cristiana, vida realitzada, vida
impregnada de fe, d'obertura a Déu i,
d'aquesta manera, d'amor al
proïsme.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/audiencia-
loracio-es-bona-i-les-seves-obres-son-
belles/](https://dev.opusdei.org/ca/article/audiencia-loracio-es-bona-i-les-seves-obres-son-belles/) (10/08/2025)